

Dosarul nr. 2ra-1934/21
2-20138422-01-2ra-06122021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. I. Maxim)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, V. Negru, I. Secrieru)

ÎNCHEIERE

12 ianuarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Chirița Eugeniu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Chirița Eugeniu împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile, repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 16 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Chirița Eugeniu și a fost menținută hotărârea din 22 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 04 noiembrie 2020, Chirița Eugeniu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile, repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 10 iulie 2020, a depus la Judecătoria Criuleni, sediul Central o cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei or. Criuleni și Consiliului local Criuleni, intervenienți accesorii Reciulischi Valeriu și Reciulschi Tatiana cu privire la declararea nulității hotărârii general al terenului. Prin încheierea din 13 iulie 2020 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, cererea de chemare în judecată a fost restituită.

A menționat că la 15 iulie 2020 a contestat cu recurs încheierea din 13 iulie 2020, care prin decizia din 08 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost casată, cu

remiterea cauzei la Judecătoria Criuleni, sediul Central, în același complet de judecată, la etapa primirii cererii de chemare în judecată.

Reclamantul consideră că prin neexaminarea cauzei în fond, i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil și dreptul la apărare, prevăzute de art. 6 § 1 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale și art. 26 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova.

A invocat că prin acțiuni ilegale, instanța de fond i-a cauzat un prejudiciu material în mărime de 50 de lei, ce constituie taxa de stat achitată pentru examinarea cererii de recurs, iar, prin încălcarea dreptului la un proces echitabil și încălcarea dreptului la apărare i s-a cauzat prejudiciu moral.

Reclamantul și-a întemeiat pretențiile în baza art. 2 alin. (1) din Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011 și a solicitat constatarea faptului încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei, repararea prejudiciului material în mărime de 50 de lei și repararea prejudiciului moral în mărime de 10 000 de lei cauzat prin această încălcare.

Prin hotărârea din 22 decembrie 2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Chirița Eugeniu a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 23 decembrie 2020, Chirița Eugeniu a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 22 decembrie 2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 16 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Chirița Eugeniu și a fost menținută hotărârea din 22 decembrie 2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că prima instanță întemeiat a concluzionat că în speță nu sunt prezente elemente care ar confirma încălcarea dreptului lui Chirița Eugeniu la judecarea cauzei civile în termen rezonabil, lipsind temeiuri de reparare a prejudiciului material și moral pretins.

Referitor la argumentele invocate în apel precum că instanța de fond nu s-a expus asupra pretenției cu privire la repararea prejudiciului material în mărime de 50 de lei, achitați pentru examinarea cererii de recurs, instanța de apel le-a consideră nefondate, or, în condițiile în care prima instanță a conchis asupra netemeinicii pretenției de constatarea faptului încălcării dreptului la judecarea pricinii în termen rezonabil, pretențiile privind recuperarea prejudiciului material și moral sunt subsecvente. Mai mult ca atât, în conformitate cu art. 85 alin. (1) lit. m) din Codul de procedură civilă, de taxă de stat pentru judecarea cauzelor civile se scutesc participanții la proces pentru recursurile lor împotriva încheierilor judecătorești. Prin urmare, faptul că Chirița Eugeniu a achitat taxa de stat pentru cererea de recurs, care nu se taxează, nu poate fi imputată instanței și nici nu poate fi calificată ca prejudiciu material.

La data de 09 noiembrie 2021 Chirița Eugeniu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și

hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel a interpretat în mod eronat prevederile Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, care urma a fi aplicată prin prisma Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale. Astfel, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, deși nu are competența de a analiza modul în care instanțele naționale au interpretat și aplicat dreptul național, totuși, consideră că respectivele casară cu trimiterea cauzei la rejudecare se datorează în general unor erori comise de instanțele inferioare, ceea ce denotă o deficiență în funcționarea sistemului judiciar.

Recurentul consideră că termenul rezonabil a fost afectat exclusiv de comportamentul eronat al instanței de fond - Judecătoria Criuleni, sediul Central, circumstanță ignorată de Curtea de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 16 septembrie 2021.

Decizia motivată a instanței de apel a fost expediată la adresa electronică a recurentului la data de 13 octombrie 2021 (f.d. 114).

Astfel, recursul declarat la 09 noiembrie 2021 este în termen.

La data de 06 decembrie 2021, copia recursului a fost expediată în adresa Ministerului Justiției (f.d. 121, 123), cu înștiințarea despre depunerea referinței, însă, intimatul nu și-a valorificat dreptul respectiv.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Chirița Eugeniu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Chirița Eugeniu asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Chirița Eugeniu ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Chirița Eugeniu se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic